

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 05.12.1980, sp. zn. 5 Tz 60/80, ECLI:CZ:NS:1980:5.TZ.60.1980.1

Číslo: 42/1981

Právní věta: O tom, zda se odsouzení mladistvého k nepodmíněnému trestu odnětí svobody zahlazuje, je povinen rozhodnout soud, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ihned po propuštění mladistvého z výkonu trestu (§ 87 odst. 1 tr. zák.). Jestliže tak příslušný soud neučinil, vyřeší otázku zahlazení odsouzení mladistvého jako předběžnou otázku (§ 9 odst. 1 tr. ř.) soud, který rozhoduje v další trestní věci téhož pachatele, pokud okolnost, zda se na něho hledí, jako by nebyl odsouzen, má vliv na právní posouzení nově stíhaného skutku, uložení trestu nebo ochranného opatření.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 05.12.1980

Spisová značka: 5 Tz 60/80

Číslo rozhodnutí: 42

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Mladiství, Předběžná otázka, Zahlazení odsouzení

Předpisy: 140/1961 Sb. § 41 písm. b
§ 87 odst. 1 141/1961 Sb. § 9 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 42/1981 sb. rozh.

O tom, zda se odsouzení mladistvého k nepodmíněnému trestu odnětí svobody zahlazuje, je povinen rozhodnout soud, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ihned po propuštění mladistvého z výkonu trestu (§ 87 odst. 1 tr. zák.).

Jestliže tak příslušný soud neučinil, vyřeší otázku zahlazení odsouzení mladistvého jako předběžnou otázku (§ 9 odst. 1 tr. ř.) soud, který rozhoduje v další trestní věci téhož pachatele, pokud okolnost, zda se na něho hledí, jako by nebyl odsouzen, má vliv na právní posouzení nově stíhaného skutku, uložení trestu nebo ochranného opatření.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 5. 12. 1980 sp. zn. [5 Tz 60/80.](#))

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud ČSR zrušil pravomocný rozsudek okresního soudu v Trutnově ze dne 1. listopadu 1979 sp. zn. 4 T 381/79 a

okresnímu soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu v Trutnově ze dne 1. 11. 1979 sp. zn. 4 T 381/79 byl obviněný L. Ch. uznán vinným trestnými činy rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 odst. 1 písm. c) tr. zák. a krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák., které spáchal jako zvlášť nebezpečný recidivista podle § 41 písm. b) tr. zák. Za to byl odsouzen podle § 132 odst. 1 tr. zák. za použití § 35 odst. 1 tr. zák. a § 42 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání pěti let, pro jehož výkon byl podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. zařazen do třetí nápravně výchovné skupiny. Podle § 57a tr. zák. byl obviněnému vysloven trest zákazu pobytu v okrese Trutnov na dobu pěti let. Dále mu byl podle § 4 odst. 1 a § 3 odst. 1 zák. č. 44/1973 Sb. uložen ochranný dohled na dobu tří let v rozsahu § 2 odst. 1 cit. zákona a podle § 2 odst. 2 téhož zákona vysloven zákaz návštěv restaurací, hotelů a podniků veřejného stravování za účelem požívání alkoholických nápojů. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla obviněnému uložena povinnost zaplatit poškozené organizaci RaJ Trutnov částku 128,40 Kčs a poškozenému J. P. částku 200 Kčs. Rozsudek nabyl právní moci dne 1. listopadu 1979.

Proti tomuto rozsudku podal ve prospěch obviněného generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona. Vytýká v ní, že okresní soud pochybil, když při posuzování podmínek pro zahlazení odsouzení podle § 87 odst. 1 tr. zák. hodnotil negativní zprávu o obviněném z Nápravně výchovného ústavu v Bělušicích i ve vztahu k výkonu trestu uloženého obviněnému rozsudkem okresního soudu v Semilech ze dne 10. 6. 1974 sp. zn. 2 T 192/74, ačkoliv v tomto případě měl vycházet ze zprávy o chování obviněného v Nápravně výchovném ústavu pro mladistvé v Libkovicích, kde mladistvý trest vykonával. Tato zpráva však není negativní. S ohledem na obsah této zprávy při správném hodnocení předběžné otázky měl okresní soud v Trutnově dospět k názoru, že u odsouzení okresním soudem v Semilech byly dány podmínky pro zahlazení odsouzení. Z uvedeného vyplývá, že nebyla splněna podmínka k použití ustanovení § 41 písm. b) tr. zák. vyžadující, aby pachatel byl pro trestné činy téže povahy vícekrát potrestán.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal v rozsahu ustanovení § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Z obsahu trestních spisů o předchozím odsouzení obviněného vyplývá, že obviněný byl jako mladistvý odsouzen rozsudkem okresního soudu v Semilech ze dne 10. 6. 1974 sp. zn. 2 T 192/74 za přípravu k trestnému činu krádeže podle § 7 odst. 1, § 247 odst. 1 tr. zák. a za trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému nepodmíněnému trestu svobody odnětí svobody v trvání patnácti měsíců, který vykonal dne 3. 10. 1975. Rozsudkem okresního soudu v Trutnově ze dne 12. 2. 1976 sp. zn. 1 T 66/76 byl opět jako mladistvý odsouzen za dva trestné činy podvodu podle § 250 odst. 1 písm. a) tr. zák. a za trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. k úhrnnému nepodmíněnému trestu odnětí svobody na dvanáct měsíců, který vykonal dne

10. 12. 1976. Konečně rozsudkem téhož soudu ze dne 10. 3. 1977 sp. zn. 2 T 92/77 byl obviněný uznán vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. a odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání dvou roků, který vykonal dne 27. 12. 1978.

Z uvedeného vyplývá, že zjištění okresního soudu o předchozím trojím potrestání obviněného pro majetkovou trestnou činnost má podklad ve shora uvedených spisech. Okresní soud rovněž správně zjistil, že v obou věcech, kdy byl obviněný odsouzen jako mladistvý, nebylo vydáno rozhodnutí o zahlazení odsouzení ve smyslu § 87 odst. 1 tr. zák. Postupoval proto správně, když v projednávané věci posuzoval jako předběžnou otázku podmínky pro zahlazení odsouzení v těchto případech a za tím účelem ještě před rozhodnutím si vyžádal zprávu o chování obviněného ve výkonu trestu od

Nápravně výchovného ústavu pro mladistvé v Libkovicích a Bělušicích.

Z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že okresní soud při posuzování podmínek pro zahlazení odsouzení ve smyslu ustanovení § 87 odst. 1 tr. zák. však pochybil, když negativní zprávu o chování obviněného ve výkonu trestu z Nápravně výchovného ústavu Bělušice hodnotil nejen ve vztahu k výkonu trestu uloženého mu rozsudkem okresního soudu v Trutnově sp. zn. 1 T 66/76, ale i ve vztahu k výkonu trestu uloženého mu rozsudkem okresního soudu v Semilech sp. zn. 2 T 192/74, který vykonával v Nápravně výchovném ústavu pro mladistvé v Libkovicích. Z výkladu ustanovení § 87 tr. zák. lze dovodit, že při zkoumání podmínek pro zahlazení odsouzení u mladistvého soud rozhodne o zahlazení odsouzení vždy po výkonu každého trestu samostatně. Při zkoumání podmínek pro zahlazení odsouzení ve věci soudu v Semilech měl tedy okresní soud v Trutnově vycházet jen ze zprávy o chování obviněného ve výkonu trestu v Nápravně výchovném ústavu pro mladistvé v Libkovicích. Z obsahu této zprávy vyplývá, že není negativní. Obviněný byl po pracovní stránce hodnocen průměrně, v mimopracovní době se choval slušně, byl ukázněný ve styku s výchovnými pracovníky. Nedostatky se u něj projevovaly v udržování pořádku; tyto nedostatky byly s obviněným řešeny pohovorem. Ve výkonu trestu nebyl kázeňsky trestán, naopak byl kázeňsky odměněn, za dobré plnění pracovních úkolů. Akcí organizovaných ústavem pro odsouzené se zúčastňoval a nenarušoval je. Povahově se jevil jako nesamostatný a nevyzrálý, snadno se nechal ovlivnit více narušenými jedinci. Za předpokladu správného hodnocení uvedených skutečností by okresní soud v Trutnově při hodnocení předběžné otázky k postupu podle § 87 odst. 1 tr. zák. nutně dospěl k závěru, že u odsouzení okresním soudem v Semilech sp. zn. 2 T 192/74 byly dány podmínky pro zahlazení odsouzení. Z uvedeného vyplývá, že nebyla splněna zákonná podmínka, že obviněný spáchal trestné činy jako zvlášť nebezpečný recidivista ve smyslu § 41 písm. b) tr. zák., která vyžaduje, aby pachatel byl pro trestné činy téže povahy vícekrát potrestán. K tíži obviněného by mohlo být připočteno jen odsouzení okresním soudem v Trutnově sp. zn. 1 T 66/76 a odsouzení téhož soudu sp. zn. 2 T 92/77. Vytýkaným nesprávným postupem porušil okresní soud v Trutnově v neprospěch obviněného zákon v ustanovení § 41 písm. b) tr. zák.